

Cours de tibétain - apprentissage de la lecture 3

Le 23 octobre 2024

Aujourd'hui, nous mettons l'accent sur les lettres souscrites

- Voici un tableau avec toutes les combinaisons. Ensuite, repérage dans le texte.

ཀ་	ཀྱ་	ཀ་	མ་	ཀྱ་
ཁ་	ཁྱ་	ཁ་		ཁྱ་
ག་	གྱ་	ག་	མ་	གྱ་
ང་				
ཅ་				ཅྱ་
ཆ་				
ཇ་				
ཉ་				ཉྱ་
ཏ་		ཏ་		ཏྱ་
ཐ་		ཐ་		
ད་		ད་		དྱ་
ཏྲ་		ཏྲ་		
ཏླ་		ཏླ་		
ཏྵ་	ཏྵ་	ཏྵ་		
ཏྶ་	ཏྶ་	ཏྶ་		
ཏྷ་	ཏྷ་	ཏྷ་	ཏྷ་	
ཏྸ་				ཏྸ་
ཏྐྵ་				ཏྐྵ་
ཏྱ་				
ཏྲ་				
ཏླ་				
ཏྵ་				ཏྵ་

ཡི			ཡུའི	ཡུའི
མ				
མེ				
མེའི			མེའི	མེའི
མེའི				མེའི
མེའི		མེའི		མེའི
མེའི		མེའི	མེའི	མེའི
མེའི		མེའི		མེའི
མེའི				

Un point sur là où nous en sommes...

- à ce stade, nous avons vu les trente lettres racines et les signes voyelles.
- chemin faisant, nous avons aussi vu, sans s’y attarder encore, les yata et les rata.
- il va nous rester les lettres suscrites, les souscrites, les préfixes et les suffixes.
- nous allons continuer à suivre l’ordre de présentation des 8 PDF du cours “pousse de riz”, mais surtout, il nous faut nous entraîner dans un terrain “vivant” : un texte !

Rappel de la méthode

- s’entraîner à épeler
- ensuite s’entraîner à lire
- repérer les particules, les mots favoris et éléments connus du texte.
- repérer la structure du texte constituée de segments (mots et groupe de mots).

Voici un tableau avec les lettres souscrites tibétaines, accompagnées d'exemples de mots simples :

Combinaison	Translittération	Exemple	Signification
ཀྱི	kya	ཀྱི	de (particule génitive)
ཀྱིའི	khya	ཀྱིའི	tu, vous
ཀྱིའི	gya	ཀྱིའི	large, vaste
ཀྱིའི	pya	ཀྱིའི	général, commun
ཀྱིའི	phya	ཀྱིའི	main (honorifique)

ཡེ།	bya	ཡེ།	oiseau
མེ།	mya	རྫོགས་མེ།	rapide
ཏྱ།	tra	ཏྱ་མོ།	colère
ཐྱ།	thra	ཐྱ་གཤམ་།	sang
དྲ།	dra	ལྗོད་དྲ།	ami
ཏྱ།	tra	ཏྱ་མོ།	joie
ཏྱ།	thra	ཏྱ་མོ།	fin, mince
དྲ།	dra	འཕྲུལ་དྲ།	riz
ལ།	la	ལེན་ལ།	naga (esprit serpent)
ལ།	la	ལེན་ལ།	chanson
ལ།	la	ལྷ་ལ།	lama
ཁྱ།	khwa	ཁྱ་མོ།	corbeau
དྲ།	dra	དྲི།	odeur
སྲ།	sra	སྲ་མོ།	dur, solide
ལ།	la	ལེན་ལ།	facile
ཏྱ།	hra	ཏྱ་མོ།	déchiré
ལ།	lha	ལྷ་མོ།	dieu, déité

Dorjé Tchang Thungma

Nous allons nous en servir pour nous entraîner à la méthode d'apprentissage de l'alphabet tibétain (repérage).

༄༅། །གསོལ་འདེབས་དོ་རྗེ་འཆང་མུང་མ། །

དོ་རྗེ་འཆང་ཆེན་ཉི་ལོ་རྒྱ་རོ་དང་། །མར་བ་མི་ལ་ཚོས་རྗེ་སྐམ་པོ་
པ། །དུས་གསུམ་ཤེས་བྱ་ཀུན་མཁྱེན་ཀམ་པ། །ཆེ་བཞི་ཚུང་བརྒྱད་
བརྒྱད་པ་འཛིན་རྣམས་དང་། །འབྲི་སྟག་ཚལ་གསུམ་དཔལ་ལྡན་
འབྲུག་པ་སོགས། །ཟབ་ལམ་ཕྱག་རྒྱ་ཆེ་ལ་མངའ་བརྟེན་པའི། །
མཉམ་མེད་འགྲོ་མགོན་དུགས་པོ་བཀའ་བརྒྱད་ལ། །གསོལ་བ་
འདེབས་སོ་བཀའ་བརྒྱད་སྣ་མ་རྣམས། །བརྒྱད་པ་འཛིན་ལོ་རྣམ་ཐར་
བྱིན་བྱིས་རྣོབས། །ཞེན་ལོག་སྐྱོམ་གྱི་རྐང་པར་གསུངས་པ་
བཞིན། །ཟས་ལོར་ཀུན་ལ་ཆགས་ཞེན་མེད་པ་དང་། །ཆེ་འདྲིར་
གདོས་ཐག་ཚོད་པའི་སྐྱོམ་ཆེན་ལ། །རྟོན་བཀའ་ཞེན་པ་མེད་པར་བྱིན་
བྱིས་རྣོབས། །མོས་གུས་སྐྱོམ་གྱི་མགོ་བོར་གསུངས་པ་བཞིན། །
མན་ངག་གཏེར་སྐོ་འབྱེད་པའི་སྣ་མ་ལ། །རྒྱན་དུ་གསོལ་བ་འདེབས་
པའི་སྐྱོམ་ཆེན་ལ། །བཙོས་མིན་མོས་གུས་སྐྱེ་བར་བྱིན་བྱིས་རྣོབས།

། ཡེངས་མེད་སྒྲོམ་གྱི་དངོས་གཞིར་གསུངས་པ་བཞིན། ། གང་ཉར་
ཉོགས་པའི་ངོ་བོ་སོ་མ་དེ། ། མ་བཅོས་དེ་ཀར་འཇོག་པའི་སྒྲོམ་ཆེན་ལ།
། སྒྲོམ་བྱ་སྒྲོ་དང་བྲལ་བར་བྱིན་གྱིས་རྫོབས། ། རྣམ་ཉོག་ངོ་བོ་ཆོས་སྐྱུར་
གསུངས་པ་བཞིན། ། ཅི་ཡང་མ་ཡིན་ཅིར་ཡང་འཆར་བ་ལ། ། མ་
འགགས་ཤོལ་བར་འཆར་བའི་སྒྲོམ་ཆེན་ལ། ། འཁོར་འདས་དབྱེར་
མེད་ཉོགས་པར་བྱིན་གྱིས་རྫོབས།།

Vocabulaire

Le vocabulaire est présenté en ordre d'apparition dans le texte. Ici, une première partie.

རྡོ་རྗེ་	རྡོ་	Pierre (Vajra)
	རྗེ་	Seigneur
འཚང་ཚེན་	འཚང་	Détenir
	ཚེན་	Grand
ཉེ་ལོ་རྒྱ་རོ་		Tilopa
མར་པ་		Marpa
མི་ལ་		Milarepa
ཚོས་རྗེ་	ཚོས་	Dharma
གླམ་པོ་པ་	གླམ་	Gampopa
དུས་གསུམ་	དུས་	Temps
	གསུམ་	Trois
ཤེས་བྱ་	ཤེས་	Connaître
	བྱ་	Objet (de connaissance)
ཀུན་མཁྲེན་	ཀུན་	Tout
	མཁྲེན་	Connaissance omnisciente
ཀམ་པ་		Karmapa
ཆེ་བཞི་	ཆེ་	Grand
	བཞི་	Quatre
ཚུང་བརྒྱད་	ཚུང་	Petit

	བུ་	Huit
བུ་བ་	བུ་	Transmis, lignée
	བ་	Particule suffixe